

non-conformisten in Londen, Bunhill Fields, tegenwoordig aan de City Road gelegen.

Tijdens zijn leven liet hij preken die hij in 1654/55 in de St. Pauls kathedraal van Londen had uitgesproken, in boekvorm verschijnen. Een bekend geschrift van hem verscheen in 1665 onder de titel *The Beauty of Holiness*. Ook was hij een van de medewerkers van het Engelse Griekse woordenboek, dat in 1661 van de pers kwam. Meer dan tien grotere en kleinere werken van zijn hand kwamen van de pers.

Het boekje *Learning in Christ's School*, dat handelt over 'zuigelingen, kinderen, jongelingen en vaders' in de genade, is in 1999 bij de bekende uitgever van puriteinse werken, 'The Banner of Truth Trust' te Edinburgh, heruitgegeven. Eerder herdrukte zij *Sin the Plague of Plagues*, de laatste keer onder de titel, *The Sinfulness of Sin*. *Learning in Christ's School* is een bijzonder pastoraal geschrift dat veel nuttige raadgevingen geeft, zowel voor kleinen als voor meer gevorderden in de genade. Zoals zovele puriteinen, is Ralph Venning een rechte zielendokter!

L.J. van Valen

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

The Dictionary of National Biography, [digitale versie].

Samuel Palmer; *The Nonconformist Memorial, deel I*, [London 1802].

John Scott, *Narratives of Two Families Exposed to the Great Plague of London*, [London 1832].

G.H. Pike, *Ancient Meeting-houses or Memorial Pictures of Nonconformity in Old London*, [London 1870].

J.A. Jones, *Bunhill Memorials*, [London 1849].

Voorwoord van de auteur

Lezer,

Hoewel dat wat ik hier presenteer een nieuwigheid kan lijken, hoop ik dat het de oude waarheid zal blijken te zijn. Want hoewel ik moet erkennen dat ik niemand tegengekomen ben die de verschillende standen van de heiligen zo onderscheiden behandeld heeft, moet ik zeggen dat ik tot de overdenking ervan gekomen ben door personen van grote naam en waarde, zowel uit het verleden als uit het heden, die ze zo nu en dan aangestipt hebben in hun geschriften. Dat gaf mij de gelegenheid om dit onderwerp grondiger te onderzoeken en er ook over te preken, vele jaren geleden te Southwark. Ik prijs God dat dit goed ontvangen en rijk gezegend werd, althans ik heb er redenen voor om dat te geloven.

Over de eerste drie standen in de genade zal ik in dit boek uitvoerig spreken, maar erg weinig over de laatste stand, die van de vaders, omdat ik me niet wilde wagen voorbij mijn eigen grens of maat. Wat de vaders betreft, heb ik dus alleen maar aangeroerd wat daarover in het algemeen uit de Schrift afgeleid kan worden. Ik onderwerp wat ik hierover gezegd heb aan het oordeel van hen die ouder en beter zijn dan ik ben. Ik hoop dat ze me gematigd en terughoudend vinden in mijn beweringen en dat die beweringen overeenstemmen met de regel van het geloof en met de strekking van de Schrift, zowel wat de waarheid als de manier van uitdrukken betreft.

Ik zal verder niets meer zeggen over deze verhandeling, want ik hoop dat ze voor zich zal spreken. Mijn enige wens is dat God het boek zal zegenen voor elke lezer, óf tot bekering, óf tot stichting. Als het God behaagt mijn gebed te horen, dan zal dat een

reden tot dankzegging zijn, niet alleen voor de lezers, maar ook voor mij, hun dienstknecht in en van Jezus Christus,

Ralph Venning

Deel I Inleiding

I. ALGEMENE OPZET EN STREKKING VAN DE VERHANDELING

Dat er graden zijn in de genade en dus ook christenen in verschillende graden, wordt door iedereen toegestemd. Maar voor sommige vrome en geleerde mensen lijkt het niet erg duidelijk te zijn hoeveel soorten er zijn en of ze gerangschikt moeten worden in afzonderlijke categorieën. Toch wil ik juist dit voorstellen en hoop ik dit bij het licht van de Schrift te laten zien, wat het licht is van de Geest Die haar gaf.

Dat er lammeren en schapen zijn (Johannes 21:15-17), dat er sterken en zwakken zijn (Romeinen 15:1), dat er gevorderden en zuigelingen zijn (I Korinthe 3:1 Eng. vert.) of volmaakten en zuigelingen (Hebreeën 5:13-14 Eng. vert.), wordt door de Schrift ontegenzeggelijk zo gesteld en de ervaring bevestigt het. Ik zie daarom ook geen reden om niet te geloven dat er meer dan twee soorten kunnen zijn. Integendeel, er lijkt goede reden voor te zijn om het wél te geloven. De apostel Johannes noemt er drie: 'vaders', 'jongelingen' en 'kinderen', en de apostel Paulus noemt een vierde categorie, de 'zuigelingen', die – hoewel ze nog erg vleeselijk zijn – toch in Christus zijn (I Korinthe 3:1 Eng. vert.). Deze zitten een stand beneden de kinderen, zoals ik wil laten zien in de hierna volgende verhandelingen.

II. STANDEN VAN HEILIGEN, NIET NAAR LEEFTIJD GEMETEN

Om de weg te banen, zal ik I Johannes 2:12-14 onderzoeken en nagaan of deze tekst stelt dat er verschillende standen van heiligen zijn. Ik hoop te laten zien dat er drie onderscheiden standen zijn, met eigen kenmerken, ongeacht hun levensjaren of de tijdsduur van hun christelijke belijdenis. De Schrift meet nooit

af aan de hand van laatstgenoemde regel, anders zou ze niet kunnen wijzen op gedeeltelijke geloofsafval bij wie van de heiligen dan ook, zoals in Efeze (Openbaring 2), of op stilstand, zoals bij de Hebreëen (Hebreëen 5).

Want hoewel bij de ouderen doorgaans wijsheid gevonden wordt, zijn grijze haren niet altijd wijs, zoals Elihu zegt (Job 32:7-9). De wijzen zijn altijd oud, maar de ouden zijn niet altijd wijs. Niet hoe lang ze geleefd hebben of hoeveel jaren ze in Christus geweest zijn is bepalend, maar het zijn hun genietingen, ervaringen, kundigheid en vruchtbaarheid die hen plaatsen boven sommige anderen. Sommigen kunnen al langer in Christus zijn dan anderen, maar in groei gepasseerd worden door anderen die lang na hen erbij kwamen. Velen van de oudere discipelen werden gepasseerd door Paulus (I Korinthe 15:8-10), een jongere broeder, ontijdig geboren, zoals hij van zichzelf zegt, maar die toch overvloediger arbeidde dan zij allen. Velen die de laatsten zijn, zullen dus de eersten zijn.

Sommigen die jong van jaren zijn, kunnen vaders zijn in ervaring en in vorderingen, terwijl anderen die oud en bedaagd zijn, jong en onervaren kunnen zijn in kennis en wandel. Sommigen zijn nog maar kinderen als ze oud zijn, terwijl anderen mannen kunnen zijn terwijl ze jong zijn, zoals Timotheüs. Hij kende de Schrift als het ware vanaf de wieg, van kindsbeen af. Of om een toespeling te maken: sommigen zijn als David, een jongen, en toch dapperder en van groter waarde dan Goliath, die vanaf zijn jeugd een krijgsman was geweest.

De apostel vertelt ons over sommigen die, wanneer hij de tijd als maat genomen had, anderen hadden kunnen onderwijzen en een hoge stand hadden kunnen bereiken, maar die zulke dwergen en zuigelingen waren, dat ze het ABC van de godsdienst nog moesten leren. Ze waren traag om te horen, hun maag was erg zwak en hun spijsvertering slecht (Hebreëen 5). Hieruit blijkt duidelijk dat velen al lang in Christus kunnen zijn en vaders wat hun leeftijd betreft, maar ondertussen zijn ze nog maar zuigelin-

gen als het gaat om het verstaan en het vermogen om het krachtige voedsel van het evangelie te verteren. Anderen, die zuigelingen zijn gemeten naar tijd, pas nieuwgeboren, kunnen mannen in Christus zijn, zoals van Paulus gold in korte tijd. Uit de mond van diegenen die zuigelingen zijn wat de tijd betreft, kan een volmaaktere lof komen dan uit die van oudere mensen, die vele jaren tellen.

Het is waar, wanneer grijze haren gevonden worden op de weg der gerechtigheid, dan is dat een heerlijke kroon, en doorgaans is de wijn beter naarmate ze ouder is. Wat Gods heiligen betreft, hun laatste werken zijn meer dan hun eerste, en hun einde is beter dan hun begin. Vader Abraham, vader Job, vader Mozes, vader Paulus en sommige anderen waren niet alleen vaders in leeftijd, maar ook in genade.

In Handelingen 21:16 wordt een zekere Mnason genoemd, een oude discipel die een andere Gaius was, gastvrij voor de apostelen en de heiligen. Ik veronderstel echter dat hij niet louter vanwege zijn leeftijd een oude discipel genoemd wordt, maar omdat hij als discipel ook 'oud' was. Het geloof en de gehoorzaamheid gingen samen op en hielden gelijke tred met zijn leeftijd, zodat hij mét zijn jaren ook in genade groeide. Hij was een oude discipel, goed onderwezen en bekwaam in de leerschool van Christus. Het was een grote aanbeveling voor Andrónikus en Júnias dat ze niet alleen eerder in Christus waren dan Paulus, maar ook dat ze vanwege hun godsdienst vermaard waren als uitstekende christenen (Romeinen 16:7). En het was de grote lof van de gemeente van Thyatira dat haar laatste werken meer waren dan haar eerste.

Maar zo was het niet met allen die dezelfde leeftijd en positie hadden. Sommigen waren altijd aan het leren, maar leerden slechts weinig; altijd aan het doen, maar ze deden toch weinig. De gift van de weduwe was meer dan de bijdrage van diegenen die veel in de schatkist wierpen. Filadelfia, een gemeente die kleine kracht had, deed effectief méér dan Efeze, waarvan grote dingen gezegd worden (Openbaring 3:8 en 2:2-3). Niet elke man

in Christus is ook geestelijk een man in Christus Jezus. Hij kan een kind zijn, of misschien nog maar een zuigeling. In deze tekst van Johannes zijn er kinderen die vaders waren, kinderen die jonge mannen waren en kinderen die nog maar kinderen waren. En sommige anderen waren nog slechts zuigelingen. Want in deze vier categorieën zijn alle christenen begrepen.

III. 'KLEINE KINDEREN' – ALLE WARE CHRISTENEN

Om dit wat meer uit te leggen, moeten we opmerken dat er in drie verzen twee verschillende woorden gebruikt worden voor 'kleine kinderen'. In vers 12 van I Johannes 2 staat *teknia* en in vers 13 staat *paidia*. *Teknia* omvat ook mannen en vaders, die onderscheiden moeten worden van *paidia* in vers 13. *Teknia* in vers 12 is daarom van toepassing op allen. Dat is ook hoe Cotton¹, De Groot² en Zanchius³ het opvatten.

De naam *teknia* duidt alle ware christenen aan, omdat zij door de bediening van de apostelen geboren werden, wedergeboren voor Christus en voor God. Dit woord duidt niet één afzonderlijke stand aan zoals de andere drie: vaders, jonge mannen en *paidia*, kleine kinderen. Al deze woorden gebruikt de apostel maar één keer, behalve *paidia*, dat hij nog één keer in vers 18 gebruikt. Maar het woord *teknia* gebruikt hij wel zeven of acht keer in het algemeen, om hen allemaal aan te duiden. Dienovereenkomstig hebben ze allemaal de weldaad van de vergeving van zonden gemeen, de jongste zowel als de oudste, de zuigeling zowel als de vader in de genade, hoewel ze het niet allemaal even duidelijk weten.

1 John Cotton (1584-1652), puritein uit Nieuw Engeland, theoloog en schrijver.

2 Hugo de Groot (1583-1645), jurist, theoloog en staatsman uit Leiden.

3 Girolamo Zanchi (1516-1590), calvinistisch predikant en theoloog, opgeleid te Straatsburg en Heidelberg.

De apostel gebruikt vaak het verkleinwoord en spreekt hen niet aan als *tekna*, kinderen, maar als *teknia*, kleine kinderen. Dit kan een toespeling zijn op de gewoonte van Joodse onderwijzers om hun leerlingen 'kleintjes' te noemen. Het laat zien hoe teer hij ze liefhad en hoe dierbaar ze hem waren. Paulus noemt de Korinthiërs zijn 'lieve kinderen' (I Korinthe 4:14-15) en de Galaten noemt hij 'kinderkens' (Galaten 4:19). Ook de Zaligmaker noemt Zijn discipelen 'kinderkens' (Johannes 13:33), en Johannes, de geliefde en liefhebbende discipel, gebruikt eveneens dit woord.

IV. VADERS, JONGELINGEN, KLEINE KINDEREN

In de verzen 13 en 14 zien we drie onderscheiden categorieën christenen. De karakterisering van elk van deze drie geeft precies aan wat ze in geestelijk opzicht bereikt hebben.

Ten eerste de 'vaders'. Zij hadden de meest zuivere en volmaakte kennis van Hem Die van de beginne was, namelijk Christus Jezus (Johannes 1:1-2), de eeuwige Vader, zoals Christus genoemd wordt (Jesaja 9:6), Die gisteren, heden en tot in eeuwigheid Dezelfde is (Hebreeën 13:8), de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, Die is en Die was en Die komen zal, Jehova (Openbaring 1:8). Dit wordt herhaald in vers 14.

Ten tweede de 'jongelingen', van wie gezegd wordt dat ze de boze overwonnen hadden en dat ze sterk waren (vers 14), dat het Woord van God met kracht in hen bleef, zoals de boog van Jozef (Genesis 49:24).

Ten derde de 'kleine kinderen' van wie gezegd wordt dat ze de Vader gekend hebben als hun hemelse Vader Die hen liefgehad heeft.

V. ZUIGELINGEN

In het algemeen vatten verklaarders deze verzen zo op alsof ze over alle categorieën christenen spreken, en dat er geen andere

categorieën zijn dan deze drie. Dus dat alle heiligen óf kleine kinderen zijn, óf jongelingen, óf vaders in heiligheid. Met respect voor deze uitleggers, geloof ik echter dat er nog een vierde categorie is, ondergeschikt aan of jonger dan de jongste van de genoemde drie. Zij die de Vader nog niet als zodanig kennen, zijn zuigelingen en worden ook zo genoemd, zoals dat ook in het natuurlijke geldt.

De zuigeling in de genade wordt keer op keer in de Schrift genoemd en heeft een geringere gestalte dan de kleine kinderen. Zo God wil, zal ik dit verderop laten zien, wanneer ik de kenmerken bespreek van elke stand in de genade. Voor dit moment zal ik alleen dit in het algemeen zeggen: De vaders, of ze nu jong of oud in jaren zijn, worden zo genoemd vanwege hun grote ervaring en wijsheid, omdat ze al de lagere standen gepasseerd zijn. De jongelingen worden gekenmerkt door hun kracht en hun geloof, waardoor ze de boze overwonnen hebben. De kleine kinderen kenmerken zich door het kennen van de Vader, wat op een staat van verzekering duidt. En de zuigelingen drinken melk, de eerste beginselen van bekering en geloof. Zij verlangen naar groei. Dit alles blijkt duidelijk uit diverse Schriftplaatsen waar deze onderscheiden categorieën genoemd worden, juist met deze benamingen. We zullen elk van deze – zo God het wil – in de volgende hoofdstukken onderzoeken.

ALGEMENE TOEPASSING

Nu ik in het algemeen heb aangegeven wat mijn bedoelingen zijn, zal ik eerst iets tegen allen zeggen en vervolgens iets tegen elk van de verschillende categorieën.

(i) Tot allen:

a. Heb elkaar lief zonder iemand voor te trekken en zonder geveinsdheid, ja heb elkaar vurig lief uit een rein hart (I Petrus 1:22). Maar heb niet lief de dingen van de wereld, de begeerten

van het vlees, de lust van de ogen en de grootsheid van het leven (I Johannes 2:15-16). De apostel verplicht allen aan wie hij schrijft tot deze twee zaken, omdat hun zonden vergeven waren (2:12). Hij verplicht elk van hen volgens ieders bijzondere voorrechten: de vaders, omdat ze Hem die vanaf het begin is gekend hebben; de jongelingen, omdat ze sterk zijn en overwonnen hebben; en de kinderen, omdat ze de Vader gekend hebben. Laten we met het oog hierop, zoals ik al zei en nu herhaal, elkaar liefhebben en niet de wereld.

b. Laat niemand zichzelf meten aan een ander of vergelijkingen maken, hetzij om zichzelf te verheffen, hetzij om zichzelf te kleineren. Sommige Korinthiërs (I Korinthe 4:6-8) hadden de neiging om opgeblazen te zijn, omdat ze meer bereikt hadden dan anderen, wat een slecht teken is. Hoewel ze grote gaven hadden, bezaten ze weinig genade. Ze waren zuigelingen. Daarom schudt de apostel hun fijne veren op, door kort en krachtig te vragen: 'Want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen? En zo gij het ook ontvangen hebt, wat roemt gij alsof gij het niet ontvangen hadt?' Genade geeft ons geen vrijbrief om trots te zijn, of om anderen gering te schatten of onder te waarderen.

Aan de andere kant zijn er soms arme zielen, en ik geloof dat die er ook onder de Korinthiërs waren, die de neiging hebben om zich te laten ontmoedigen wanneer ze zichzelf met anderen vergelijken. Als een dwerg naast een reus staat, een kort iemand naast een lang iemand, zoals David naast Goliath, dan lijkt hij niets te zijn. Maar toch is hij een mens, een compleet mens, ondanks het grote verschil tussen hen beiden. Veel arme zielen, wanneer ze zien dat anderen die veel later dan zij tot Christus kwamen, hen toch overtreffen in kennis, geloof, liefde en lijdzaamheid, zijn geneigd om te denken dat zij zelf geen heiligen zijn, omdat ze niet zo heilig zijn als zij.

Het schijnt dat dit ook het geval was met sommige Korinthiërs. Er waren sommigen die niet meer waren dan de voet, het

laagste lid van het lichaam. Zij waren maar al te geneigd om te denken dat ze helemaal niet tot het lichaam behoorden. Want de apostel zegt tegen hen: 'Indien de voet zeide: Dewijl ik de hand niet ben, zo ben ik van het lichaam niet, is die daarom niet van het lichaam? En indien het oor ook zeide: Dewijl ik het oog niet ben, zo ben ik van het lichaam niet, is het daarom niet van het lichaam?' (I Korinthe 12:15-16). Nee, dat mag u absoluut nooit zeggen, want het is een volkomen verkeerde conclusie.

Als u dus zou zeggen: 'Omdat ik geen vader in de genade ben, ben ik geen kind van God', maakt u een verkeerde gevolgtrekking. U kunt een jongeling zijn, en als u dat nog niet bent, dan een zuigeling in Christus. Begin het laagst en strek uzelf niet uit voorbij uw maat. Laat niemand trots zijn, als hij anderen vooruit is, laat niemand opgeblazen zijn en de zwakken verachten.

c. Laat iedereen dankbaar zijn en God zegenen voor wat Hij gedaan heeft, of het nu veel of weinig is. Zijn sommigen van u ceders van de Libanon, terwijl anderen slechts struiken zijn zoals de hysop tegen de muur, of zoals de lelies in de vallei? Zijn sommigen van u zoals Saul, steekt u met kop en schouders boven uw broeders uit? Bent u gekroond met de grijze haren van wijsheid en gerechtigheid? Hebt u de boze overwonnen? Hebt u aan de boezem van de Vader gelegen? Geef God dan de eer, Die u die genade schonk. Zijn er onder u ook die pas later toegetreden zijn, of die van lage en geringe statuur zijn? Bent u slechts zuigelingen in Christus? Veracht dan de dag van de kleine dingen niet. Acht geen van Zijn genadegaven en vertroostingën klein voor u, die geringer bent dan de geringste. Het is een grote genade om van Christus te zijn, ook al bent u een van Zijn kleintjes.

Onze Heere Jezus koos er twaalf uit om Zijn gezelschap te zijn. Uit hen koos Hij er drie uit om Zijn vertrouwelingen te zijn: Petrus, Jakobus en Johannes. En van deze drie was Johannes de lieveling. Hij was de discipel die door Jezus met een bijzondere liefde werd geliefd, en die aan Zijn boezem mocht liggen. Welnu, als u geen Johannes bent, dank Hem dan als u een Petrus of een

Jakobus bent. En als u geen Petrus of Jakobus bent, dank Hem dan dat u één van de twaalf bent (maar niet Judas), en indien niet één van de twaalf, dan één van de zeventig, want later breidde Hij het getal uit om Hem in de wijdere omtrek te dienen. Prijs Hem dat u een lid bent van Zijn lichaam, ook al bent u een oor of een voet; dat u een ster bent aan Zijn firmament, ook al bent u niet de helderst schijnende maar de geringste.

David had een kring van achtenswaardige mensen om hem heen, waarvan ook de geringste eer kreeg, hoewel hij niet bij de eerste drie behoorde (2 Samuël 23:23). Van die zevenendertig achtenswaardige mensen was Uria de Hethiet de laatste (vers 39). Zelfs als u de laatste bent, is het een genadegeschenk om te behoren tot de duizenden van Israël. Ook al zit u niet aan de tafel van de Koning, prijs Hem dat u een dorpelwachter bent die ziet op Zijn ingaan en Zijn uitgaan. Prijs Hem dat u behoort tot de kleine kudde, ook al bent u niet de eerste of de beste, maar de geringste van allemaal.

Als u het ABC van de godzaligheid hebt geleerd, de eerste beginselen van de leer van Christus, prijs Hem er dan voor. U weet niet hoe spoedig Hij u misschien zal leren om de diepere lessen beter te spellen en met meer inzicht te lezen, opdat uw vreugde vervuld wordt. Hij neemt notitie van de beminnelijkheid van uw kind-zijn, van uw gestamel en uw pogingen om te leren lopen. Hij zal u mogelijk bij de hand nemen en u van klas tot klas onderwijzen, totdat u zover komt dat u één van de verst gevorderden bent op de school van Christus. Dan zal Hij u overplaatzen naar de universiteit (de heilige academie), waar de geesten der volmaakte rechtvaardigen u zullen verwelkomen en zich zullen verheugen in uw gezelschap. Dan zult u behoren tot de gemeenschap van christenen, van hen die inderdaad in Christus zijn en voor eeuwig met Hem zullen leven. Dat is het grootste van alles.

Als u op dit moment nog geen duizenden waard bent en nog niet rijk bent in genade, prijs Hem dan toch omdat u iets waard

bent, omdat Hij u waardig geacht heeft om u te roepen, en geschikt gemaakt heeft om deel te hebben aan de erfenis van de heiligen in het licht, door u te verlossen uit de macht van de duisternis en over te zetten in het Koninkrijk van Zijn geliefde Zoon (Kolossenzen 1:12-13). Hoewel Hij u nog geen vader gemaakt heeft, prijs Hem dat Hij u een zoon gemaakt heeft, ook al bent u nu nog maar een zuigeling. Hij die God prijst voor weinig, is op de goede weg om gezegend te worden met meer.

d. Laat ieder die nog geen vader in de genade is zich erop richten het te worden, en laat ieder die vader is ernaar streven om het nog meer te zijn. eer is groei mogelijk van de ene stand naar de andere, jaag er dus naar om de hoogste graad van volmaaktheid te bereiken, zoals Paulus deed (Filippenzen 3:12-17). Wees er niet tevreden mee een zuigeling te zijn, maar groei tot u een klein kind bent, vervolgens tot u een jongeling bent, vervolgens tot u een vader bent, om zo een volkomen man te worden (Efeze 4:13-16). Ga van kracht tot kracht, totdat u voor God verschijnt in het Sion hierboven.

Groei in de genade en kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus (2 Petrus 3:18). Net daarvoor zegt de apostel: 'Wacht u...dat gij niet...uitvalt van uw vastigheid' (vers 17). Maar om te voorkomen dat u zou denken dat het wel genoeg is dat u geen afvallige bent, voegt hij er in één adem aan toe: 'Maar wast op in de genade'. De opdracht is dus niet alleen om standvastig en onbeweeglijk te zijn, maar ook om overvloedig te zijn, altijd overvloedig in het werk van de Heere (I Korinthe 15:58).

De apostel Petrus wil niet dat we denken dat het voldoende is om wedergeboren te zijn en deel te hebben aan de goddelijke natuur. Hij zegt het volgende: 'En gij tot hetzelfde alle naarstigheid toebrenge, voegt bij uw geloof deugd, kennis, godzaligheid enz.' Als deze dingen in u zijn, is dat dan genoeg? Nee, maar als deze dingen in u zijn én overvloedig zijn, dan 'zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig Koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus' (2 Petrus 1:4-11). Wees

niet tevreden met net genoeg genade om in de hemel te komen, de haven van de gelukzaligheid, maar zorg ervoor dat u met volle zeilen kunt binnenvaren, met volle overtuiging en zekerheid.

e. De zwakken moeten de sterken niet benijden, ook al mogen ze met hen wedijveren, en laat de sterken de zwakken niet verachten, maar hen te hulp komen in hun geloof en blijdschap. Zuigelingen zijn geneigd om jaloers, boos en knorrig te worden als ze zien dat anderen het beter hebben dan zij. Maar zo hoort het niet te zijn, want God mag met het Zijne doen wat Hij wil en aan iedereen geven zoveel Hij wil. Veel van deze mensen zijn als Davids broer Eliab, die Davids nieuwsgierige dapperheid toeschreef aan zijn trotse hart en er niet aan dacht dat het van de Heere was, Die David voor Zichzelf had verkoren bóven hem, die de oudste broer was (I Samuël 17:28; 16:6-7). Dit was de enige reden van zijn afgunst. Ook Saul was jaloers toen David steeds meer overwinningen behaalde en de tienduizenden aan hem toegeschreven werden (I Samuël 18:5-8). Zo is het ook met zwakke christenen. Ze zijn geneigd om hun meerderen de genade van God te benijden. Maar laten we afgunst en kwaadheid afleggen, zoals de apostel tegen de zuigelingen zegt (I Petrus 2:1-2).

Aan de andere kant moeten de sterken de zwakken niet verachten, maar hen helpen hun zwakheden te dragen, want op die manier wordt de wet van de liefde en van Christus vervuld (Galaten 6:2-4; Romeinen 15:1-7). Deze eer is aan deze zwakkere vaten verschuldigd, want God heeft die eer aan hen gegeven. Hij heeft het lichaam zo gemaakt, dat de hand niet kan zeggen tegen het oog 'Ik heb je niet nodig', of tegen het hoofd (maar dat is vreemd, want het hoofd is Christus en tegelijk is Zijn kerk Zijn volheid [Efeze 1:23]). Veel minder kan één van de ledematen tegen de voeten zeggen: 'Ik heb jullie niet nodig'. Sterker nog, die ledematen die het zwakste lijken, komen niet slechts van pas, maar kunnen zelfs niet gemist worden. Niet alleen geven wij of behoren wij meer eer te geven aan het deel dat gebrekkig is, maar God doet het ook ZÉlf (I Korinthe 12:12, 21-24).

In Spreuken 22:2 staat dat rijken en armen elkaar ontmoeten (in hetzelfde lichaam) en dat de HEERE hen allen gemaakt heeft. Hij die hem arm gemaakt heeft en u rijk, had ook hem rijk kunnen maken en u arm. En zoals het er nu voor staat, heeft de rijke de arme net zo goed nodig als de arme de rijke. Veracht de arme en de nederige dus niet. Job vertelt ons dat hij de zaak van zijn knecht of zijn dienstmaagd niet verachtte of ook maar durfde te verachten, hoewel ze met hem twistten, want – zo zegt hij – hij zou dat niet voor God kunnen verantwoorden, Die zowel Job als de knecht van Job in de buik geformeerd heeft (Job 31:13-15). Een buitengewoon krachtig argument!

Welnu dan, laat de zuigeling de jongeling of anderen niet benijden. Aan een groot hof is er vaak wel een bijzondere gunsteling, die door al de anderen al gauw benijd zal worden, omdat zij niet zo begunstigd en geëerd worden als hij, hoewel ze aan hetzelfde hof verkeren. Iedereen wil graag uniek zijn. Maar al te vaak is dat ook zo aan het hemelse hof hier op aarde, in de kerk. Jezus Christus, de Koning van de heiligen, kiest de één of de ander uit (zoals Johannes) om aan Zijn boezem te liggen. De andere ambitieuze hovelingen kunnen dit niet verdragen. Ze kijken met wrok naar zo iemand, zoals Petrus ook naar Johannes keek (Johannes 21).

Toen Christus Jezus, nadat Hij zich verzekerd had van Petrus' liefde, hem niet alleen vertelde wat hij zou moeten doen, maar ook wat hij zou moeten lijden (en er niets van dien aard tegen Johannes gezegd werd), leek Petrus het verkeerd op te vatten en kon hij het niet laten om te vragen: 'Maar wat zal deze?' Die vraag kwam op uit jaloezie, want Christus antwoordt hem boos: 'Wat gaat het u aan?' (Johannes 21:15-22).

Wanneer sommige arme zielen – zuigelingen die ze nog zijn! – de kinderen in de genade zien die zoveel gekregen hebben, zich in het licht van Gods aangezicht verblijden en de hele dag aan Zijn boezem liggen; wanneer ze de jongelingen in de genade grote veroveringen zien doen en overwinningen zien behalen op ver-

zoekingen; en wanneer ze de vaderheiligen lange verhalen horen vertellen over hun omgang met Christus op elk keerpunt en welke verschillende ervaringen ze hadden in al hun omstandigheden, en wanneer ze dan in scherpe tegenstelling daarmee zien hoe weinig vreugde, overwinning en ervaring ze zélf hebben, dan zijn ze geneigd om de blijdschap en heerlijkheid van anderen te benijden en te betreuren.

Aan de andere kant horen de vaders de jongelingen spreken over hun ervaring, ze horen hen halve woordjes lispelen en zien hoeveel minder ze bereikt hebben dan zijzelf. De jongelingen zien hoe de kinderen in de genade verbijsterd gevangen genomen worden door de verzoeken. En de kinderen zien hoe onwetend de zuigelingen zijn, dat ze hun Vader nog niet kennen. In zulke situaties zijn de rijken en de sterken geneigd om de armen en de zwakken te bespotten en te geringschatten, alsof ze hun gezelschap onwaardig waren. Het komt maar al te vaak voor bij degenen die weten dat ze veel weten en bij degenen die wijs en rijk zijn in eigen ogen, dat ze zeer lage gedachten hebben van hun minderen en minachtend over hen spreken. Maar het zou zo niet moeten zijn bij de heiligen. Als het zo bij ze gesteld is, dan is dat op zijn minst zwakheid, om het niet erger te typeren. Die vlees eet, verachte hem niet die melk drinkt; en die alleen melk drinkt, oordele hem niet die vlees eet, zo zeg ik met een toespeling op wat de apostel in een andere situatie zei (Romeinen 14:3).

f. Aangezien er heiligen zijn in verschillende maten, dient iedereen elke groep zijn plaats te gunnen, of het nu in een preek of in een brief is. Sta me in ieder geval toe dat sommigen de ene keer toegesproken worden, en anderen de andere keer, want we kunnen niet iedereen tegelijk aanspreken. Sommigen moeten geduldig in de rij staan, want we kunnen niet iedereen tegelijk bedienen. Zo is het ook hier. Er zijn mensen die, wanneer ze naar een preek luisteren, denken dat alleen datgene waarde heeft wat met het oog op hun situatie gezegd wordt. Echt waar, er zijn bijna

net zoveel hoofden als zinnen. Als de preek niet vernederend is, zegt de een: niet vertroostend; zegt een ander: niet aansporend; zegt een derde: dan is hij niets waard. De een is dus voor Paulus, een ander voor Apollos, een derde voor Cefas, sommigen voor Barnabas en anderen voor Boanerges. Sommigen zijn voor de wet, anderen voor vrije genade. Sommigen zijn voor het geloof, anderen voor de werken. Vaders geven om oude spullen, jonge mannen houden van vechten, kinderen willen graag liefdetekenen en zuigelingen huilen om melk. Maar, mijn geliefden, elke groep behoort te wachten tot zij haar portie geestelijk voedsel op de juiste tijd krijgt.

g. Iedereen moet proberen het beste gebruik te maken van het gehoorde en gelezene. Heel de Schrift is nuttig en is geschreven tot ieders lering. Als er tot vaders gesproken wordt, dan is dat nuttig voor jongere mensen om hen aan te sporen te streven naar zulke vorderingen en ervaringen. Daarom besloot de apostel om door te gaan en het vaste voedsel, de moeilijke leerstukken, tóch volledig te behandelen, ook al waren zijn toehoorders nog maar zuigelingen (Hebreeën 6:1). Als de jongelingen in de genade aangesproken worden, dan is het nuttig voor de vaders zich te herinneren wat ze eens waren (want zo waren sommigen van u) en om hen op te wekken tot dankbaarheid dat God hen bevordert heeft tot een staat waarvan gezegd kan worden dat niet alle heiligen die eer hebben. Dan mogen ze met David wel zeggen: ‘Wie ben ik, Heere HEERE, en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt?’ (2 Samuël 7:18).

Ik heb gehoord van een uitmuntend persoon, die met anderen een preek gehoord had. Toen sommigen van hen klaagden en beledigd leken te zijn omdat de prediker een Boanerges was en dreigde met de toorn en het vuur van de hel voor zondaren, vertelde hij hun dat de preek een van de zoetste en meest vertroostende preken was die hij in lange tijd gehoord had. ‘Want’, zei hij, ‘ik prijs God dat ik van die toorn verlost ben.’ Is dat niet een goed gebruik maken van de preek? Hoort u, die heiligen bent,

wel eens preken waarin zondaren de ellende van hun toestand getoond wordt? Dank God dan, Die u bekeerd heeft. Hoort u, die zondaren bent, wel eens preken die aan de heiligen hun voorrechten en hun gelukzaligheid tonen? Bid God dan dat Hij u ook tot heiligen maakt. Zo kan iedereen een goed gebruik maken van elke preek die hij hoort. Wees niet beledigd en zeg niet: 'Ik had net zo goed thuis kunnen blijven, wat gaat mij dit aan?' O, laat niemand toch zeggen dat het hem niet aangaat! Er is geen leerstuk en waarheid die u niet in meerdere of mindere mate aangaan, of u nu een zondaar of een heilige bent, een vader, een jonge man, een klein kind of een zuigeling.

(ii) Enkele woorden tot elke groep afzonderlijk:

a. Tot de vaders: Ik smeek u om de kinderlijke dingen af te leggen, opdat van niemand van u gezegd zal worden dat u eens een man was, maar nu weer een kind bent. Het past personen op leeftijd niet om zich als kinderen te gedragen of om met kinderen te spelen. De apostel zegt: 'Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overlegde ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zo heb ik tenietgedaan hetgeen eens kinds was' (I Korinthe 13:11). Mannen en vrouwen die op leeftijd zijn, moeten nuchter en ernstig zijn. Ze moeten onderwijs geven en voorbeelden zijn voor de jongere mensen (Titus 2:2-4). Daarom geeft Paulus de raad: 'Weest mede mijn navolgers, broeders, en merkt op degenen, die alzo wandelen, gelijk gij ons tot een voorbeeld hebt... want onze wandel is in de hemelen' (Filippenzen 3:17, 20). Paulus schijnt dit geschreven te hebben toen hij op leeftijd was, een gevangene te Rome. In het negende vers van de brief aan Filemon noemt hij zich 'een oud man, en nu ook een gevangene van Jezus Christus.'

Vaders en oude mannen houden ervan om verhalen te vertellen. Vertel daarom uw ervaringen aan de jongere gelovigen, en vertel (zoals David bij zijn kinderen deed) wat God aan uw ziel gedaan heeft. Vertel hun hoe God u bekeerde, hoe Hij u van stap

tot stap verder leidde, van geloof tot geloof en van de ene stand tot de andere, totdat u vaders in Israël werd.

Ik zou er nog aan toe kunnen voegen dat u er geen afkeer van moet hebben om te leren. De heilige Johannes schrijft immers óók aan u, vaders, over de broederlijke liefde en het niet liefhebben van de wereld, alsof u deze dingen nog niet goed genoeg geleerd had.

b. Tegen de jongelingen zeg ik: Wees sterk in de genade die in Christus Jezus is en blijf bij het Woord dat in u is. Wees goede soldaten van Jezus Christus, zoals Paulus tegen de jongelingen zegt (2 Timotheüs 2:1-3). Verwikkel uzelf niet in de zorgen van dit leven, opdat u Hem moogt behagen, Die u verkozen heeft om soldaten te zijn. De vaders zijn er om raad te geven, maar de jongelingen om te vechten. De vaders besturen het vaartuig, maar u moet strijd leveren. De heerlijkheid van de jongelingen is hun kracht. Wees daarom sterk in het geloof, want hiervandaan komt uw overwinning waarmee u de duivel en de wereld overwint (Efeze 6:16; I Johannes 5:4-5). Vlucht voor de begeerten van de jeugd (2 Timotheüs 2:22), want die vechten tegen uw ziel (I Petrus 2:11). Uit deze Bijbelteksten blijkt dat het geen lafheid, maar juist moed is om ervoor weg te rennen en te vluchten, zelfs voor jongelingen die sterke soldaten zijn.

Kijk uit voor trots, waartoe jonge, sterke soldaten gauw geneigd zijn. Jonge, sterke mannen scheppen vaak op hoe goed ze kunnen turnen en springen, hoe goed ze met hun wapens kunnen omgaan en welke overwinningen ze behalen. Welnu, hoewel het Woord van God dat in u blijft 'een bevochtiging voor uw beenderen' is (Spreuken 3:8), wordt niet trots, want hoogmoed komt voor de val. Iemands trots zal hem terneerwerpen, hoe hoog en sterk hij ook is (Spreuken 29:23). En de hovaardige helpers zullen onder God worden gebogen vanwege Zijn toorn (Job 9:13). Want God weerstaat de hoogmoedigen. Jongelingen, wees daarom bekleed met ootmoed (I Petrus 5:5).

c. Tegen de kinderen in de genade zeg ik: Wees gehoorzaam aan uw Vader, Dien u kent en van Wie u weet dat Hij u liefheeft. Heb